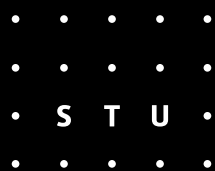

PERIODIKUM SLOVENSKEJ TECHNICKEJ UNIVERZITY V BRATISLAVE

Akademický rok 2008–2009 marec

Ročník XV. / XLVII./

SPEKTRUM⁷

⁵ Rozhovor

⁶ Spolupráca s Taiwanom

⁸ Centrum akademického športu STU

⁸ 150. výročie narodenia Aurela Stodolu

SPEKTRUM⁷

OBSAH

- 3 Kolégium rektora STU **INFORMUJE**
- 3 Vedenie STU **INFORMUJE**
- 4 Vedecká rada STU **INFORMUJE**
- 4 Industry Expo
- 5 Hranice, ktoré nemôžeme prekročiť, si určujeme sami...
- 6 Spolupráca s Taiwanom
- 8 Centrum akademického športu Slovenskej technickej univerzity
- 8 150. výročie narodenia Aurela Stodolu
- 9 Úspech študentov FA STU v architektonickej súťaži
- 10 Napriek kríze úspešný začiatok štúdia MBA automobilového priemyslu
- 11 **SvF** Úspešný projekt v Kazachstane aj našou zásluhou
- 11 Stretnutie akademickej obce Stavebnej fakulty STU
- 13 **FA** Študenti Fakulty architektúry v Madride
- 15 **SJF** Strojárska olympiáda 2009 na Strojníckej fakulte STU
- 17 **ÚM** Pred rokom vznikol Ústav manažmentu STU
- 17 **ÚM** Medzinárodný úspech študentov ÚM STU
- 18 **FA** Pracovná návšteva bakalárov FA STU na Spiši
- 19 **SvF** Deň otvorených dverí na Stavebnej fakulte
- 20 O čom rokovali odborári STU?
- 21 **ŠTUDENTSKÉ OKIENKO** Tak, a dočkali sme sa
- 22 **MTF** Stretnutie akademickej obce na MTF
- 23 Bratislava (ne)známa: Čriepky z histórie Bratislavy

• • • • •

SPEKTRUM STU

Technik – revue slovenských technikov, 9 ročníkov – 1940-1949;

Technika – závodný časopis SVŠT, 9 ročníkov – 1958-1967;

Technika – revue SVŠT, 2 ročníky – 1968-1970;

Technika – spravodajca SVŠT, 8 ročníkov – 1982-1990;

Informácie STU, 5 ročníkov – 1990-1994

Šéfredaktor: Dušan Petráš

Zodpovedná redaktorka: Iva Šajbidorová

Grafická koncepcia: Matúš Lelovský, Juraj Blaško

Grafická úprava: Ivan Páleník

Redakčná rada: Pavel Čičák, Kvetoslava Ferková, Miroslav Hutňan, Gabriel Juhás, Valéria Kocianová, Marián Králik, Zuzana Marušincová, Ivan Páleník, Dušan Petráš, Milan Petráš (predseda), Tatiana Sikorová, Daniela Špírková, Eva Troščáková.

Tlač: Vydavateľstvo STU, Bratislava.

Registrácia: MK SR 1334/95. TS: 09. ISSN 1336-2593.

Nepredajné. Uzávierka čísla: 11. marca 2009.

Za obsah dodaného príspevku zodpovedá jeho autor. Redakcia nemusí súhlasiť so všetkými publikovanými názormi.

Foto na titulke: Roma palatio múr. Autor: Ing. Oto Makýš, PhD., SvF STU

Rokovanie KR STU sa uskutočnilo 23. februára 2009. Kolégium rektora STU sa na tomto rokovaní zaoberalo nasledujúcimi témami:

Stav výstavby FIIT STU. Územné konanie je hotové, univerzita podala žiadosť o stavebné povolenie. Medzitým bola vypísaná súťaž o zhotoviteľa stavby. Zo 6 uchádzačov súťaž vyhrala firma ZIPP, spol. s r. o., Bratislava. Doteraz neprišla žiadna námietka.

Správa o činnosti ŠD STU v roku 2008. Prorektor F. Janiček predložil písomný materiál, ktorý obsahuje informácie o stave ŠD STU – počtoch lôžok, financovaní, stave rekonštrukcie, stravovaní. Uskutočňujú sa rokovania s predstaviteľmi cirkvi o využívaní ŠD Svoradov v budúcnosti. MŠ SR znižuje dotácie na ŠD, a z toho dôvodu výška bytného stúpa. Sociálna časť je finančne zintegrovaná do financovania vysokých škôl a už boli viaceré žiadosti z Rady VŠ aj z SRK, aby sa tieto financie oddelili od ostatných lebo skresľujú finančné toky do vysokých škôl.

Multimediálne centrum STU. Prorektor F. Janiček podrobne formou prezentácie informoval o stave MMC STU, ktoré začína svoju činnosť pokusným vysielaním. Je podpísaná zmluva o spolupráci medzi STU a STV. Ide o prvý projekt tohto druhu v SR. Technická úroveň je veľmi vysoká, výroba bude plne digitálna. Univerzita plánuje postupne vytvoriť aj nový takto zameraný študijný program, ktorý by nebol iba čisto technický a mohol by priťahovať pozornosť a záujem študentov. MMC je silný nástroj na propagáciu STU a oslovenie mladých ľudí.

Správa o vzdelávaní v akademickom roku 2007/2008 na STU. KR STU prerokovalo obsahlu písomnú správu k tomuto bodu, predloženú prorektorom J. Kalužným. Všetky fakulty sa nachádzajú v akreditačnom procese, ktorý zatiaľ úspešne prebieha. Úbytok študentov v bakalárskom štúdiu sa v minulom roku znížil. Znižuje sa však aj záujem o doktorské štúdium, pridelené štipendia sa využili len na cca 80 %. Uviedol aj silné a slabé stránky STU v procese vzdelávania. Rektor STU upozornil, že sa znovu zvýšil počet študijných programov, ktoré sú v akreditácii. Je však v kompetencii vedení fakúlt, ktoré z nich otvoria. Dal si urobiť

analýzu, koľko študentov reálne študuje na jednotlivých študijných programoch. Horšia je situácia v oblasti garantov ŠP, kde nám hrozia reálne problémy, ak nebudú pokračovať príslušným tempom inauguračné konania. Ďalšia dôležitá vec je to, ako sa budeme starať o mladých ľudí – doktorandov, ktorí prakticky výlučne tvoria našich zamestnancov. Z praxe prišlo na fakulty veľmi málo ľudí.

Vyhodnotenie Aktualizácie dlhodobého zámeru STU za rok 2008 a návrh Aktualizácie dlhodobého zámeru STU na rok 2009. Kolégium rektora prerokovalo dva písomné materiály k uvedeným bodom rokovania, ktoré predložil prorektor D. Petráš. Prvý je odpočtom

plnenia úloh vyplývajúcich z Dlhodobého zámeru rozvoja STU aktualizovaného pre rok 2008. Uviedol úlohy v jednotlivých oblastiach života univerzity a stav ich plnenia. Rovnakým spôsobom sú postavené a termínované aj úlohy pre jednotlivé rezorty na rok 2009. Z diskusie vyplynulo, že je potrebné venovať viac pozornosti energetike a problému plagiátorstva.

Hodnotenie úrovne STU v oblasti vedy, techniky a umenia za rok 2008.

Podrobnú správu o úrovni STU v uvedených oblastiach predniesol prorektor R. Redhammer formou prezentácie, kde poukázal na všetky pozitívne aj negatívne trendy na STU, ako aj smer, ktorým by sme sa mali v budúcnosti uberať. Máme príliš veľa publikácií na konferenciách, v zborníkoch a časopisoch, ktoré prakticky do dotácie nič neprinášajú. Je potrebné sa sústrediť na publikovanie najmä v karentovaných časopisoch a recenzovaných zborníkoch. Z pohľadu výšky dotácie sú hodnotné najmä zahraničné a domáce výskumné projekty.

Pavel Timár
vedúci úradu rektora

Rokovania vedenia STU sa uskutočnili 9. a 23. januára 2009. Vedenie STU sa okrem tém prerokovaných v kolégiu rektora zaoberalo nasledujúcimi témami:

Návrh zmeny a náplne činnosti a organizačnej štruktúry ICV STU. Vedenie STU prerokovalo a s pripomienkami schválilo písomný materiál predložený prorektorom J. Kalužným, ktorý obsahuje novú štruktúru ICV vrátane čiastočnej zmeny obsahu, a novú organizačnú štruktúru. Novinkou je poskytovanie konzultačnej a poradenskej činnosti. Dopĺňujúce štúdium pedagogiky bude zastrešované tiež ICV. Pripomienky sa týkali vytvorenia organizačno-správneho útvaru na ICV s dôrazom na marketing a vypracovanie reálneho „business“ plánu ICV STU.

Návrh smernice rektora STU o poplatkoch za habilitačné a inauguračné konanie a obhajoby doktorátov (Dr.Sc.) na STU pre externých uchádzačov. Vedenie STU prerokovalo a schválilo nový sadzobník na spočítanie výkonov spojených s habilitáciami, inauguračiami a obhajobami Dr.Sc. na STU pre externých uchádzačov.

Pracovná zdravotná služba – stav zabezpečenia na STU. Prorektor M. Finka informoval o vypísaní verejnej súťaže na dodávku pracovnej zdravotnej služby pre zamestnancov STU, ktorej zabezpečenie vyplýva zamestnávateľovi zo zákona. V priebehu marca 2009 sa uskutoční výber a od apríla môže táto služba reálne fungovať.

150. výročie narodenia Aurela Stodolu. Prorektor D. Petráš predložil na rokovanie písomný materiál, ktorý obsahuje podujatia organizované pri tejto významnej príležitosti Slovenskou technickou univerzitou aj mimo STU. Hlavné podujatie je navrhované 11. 5. 2009 v Aule Aurela Stodolu, bol prerokovaný aj scenár tejto akcie. Bude zriadený prípravný výbor na organizovanie podujatí k 150. výročiu narodenia A. Stodolu.

Edičný plán – vyhodnotenie za rok 2008 a návrh na rok 2009. Prorektor D. Petráš predložil na rokovanie písomný materiál, ktorý obsahuje vyhodnotenie hospodárenia a činnosti Nakladateľstva STU v rámci 1. etapy transformácie. Je tu uvedený prehľad finančnej dotácie, ako aj vydané a predané študijnej literatúry v členení podľa fakúlt STU. Uviedol nové kvalitatívne možnosti Nakladateľstva STU, ktoré súvisia s nákupom novej tlačiarnej techniky.

Pavel Timár
vedúci úradu rektora

Vedecká rada STU INFORMUJE

Dňa 2. 3. 2009 sa konalo zasadnutie vedeckej rady STU. V úvode zasadnutia rektor STU prof. Ing. Vladimír Bálež, DrSc., odovzdal Plaketu STU **prof. Ing. Pavlovi Horňákovi, DrSc.**, pri príležitosti jeho odchodu do dôchodku a dekréty dvom emeritným profesorom – **prof. Ing. Jozefovi Bačovi, CSc.**, z MTF STU a **prof. Ing. Antonovi Marcinčinovi, DrSc.**, z FCHPT STU.

Na programe rokovania VR STU boli štyri inauguračné prednášky, z ktorých dve neboli schválené. VR STU schválila návrh na vymenovanie za profesora:

- **doc. Ing. Jána Híveša, PhD.**, z FCHPT STU v odbore anorganická technológia a materiály
- **doc. Ing. Ladislava Gulana, PhD.**, zo Sjf STU v odbore dopravné stroje a zariadenia.

VR STU schválila návrh na udelenie vedeckej hodnosti doktora technických vied **doc. RNDr. Jiřímu Šímovi, CSc.**, ktorého obhajoba doktorskej dizertačnej práce sa konala na FIIT STU.

Na VR STU boli schválené dva návrhy na udelenie čestného doktorátu univerzity: pre Diplom-Finanzwirt Rolfa Pfrengla, ktorý predložil dekan MTF STU a pre prof. Petra Brusilovského, ktorý predložil dekan FIIT STU.

Vedecká rada schválila dva návrhy na udelenie čestného titulu profesor emeritus – prof. Ing. Igorovi Balážovi, DrSc., z FEI STU

Rektor V. Bálež odovzdal Plaketu STU prof. Ing. Pavlovi Horňákovi, DrSc., a dekréty emeritných profesorov: prof. Ing. Jozefovi Bačovi, CSc., a prof. Ing. Antonovi Marcinčinovi, DrSc.

a prof. Ing. Alexandrovi Dandárovi, DrSc. z FCHPT STU.

Na vedeckej rade STU boli schválené aj tri návrhy na obsadenie miesta vysokoškolského učiteľa vo funkcii hosťujúceho profesora. Návrh Ing. arch. Ľubomíra Závodného, ktorý predložil dekan FA STU, a návrhy: Dr. h. c. prof. h. c. Ing. Petra Joehnika, PhD., a Ing. Ľudovíta Kupča, CSc., ktoré predložil dekan MTF STU.

Vedecká rada prerokovala a schválila materiály Hodnotenie úrovne STU vo vzdelávacej čin-

nosti v akademickom roku 2007/2008 a Hodnotenie úrovne STU v oblasti vedy, techniky a umenia v roku 2008.

VR STU schválila doplnenie členov odborevej komisie doktorandského štúdia v odbore 4. 3. 2. environmentálne inžinierstvo na FCHPT STU.

Daniela Hadeková
tajomníčka VR STU
foto: **Radovan Tiňo**

Industry Expo

V dňoch 17. 2. – 19. 2. 2009 sa na Výstavisku Incheba v Bratislave konal 3. ročník medzinárodného priemyselného veľtrhu Industry Expo.

Veľtrh bol koncipovaný ako medzinárodný priemyselný veľtrh v oblasti nových technológií a inovácií v strojárstve, chemickom a plynárenskom priemysle, biotechnológiách, energetickej a surovinovej sebestačnosti. Jeho súčasťou v tomto roku bol aj 1. ročník medzinárodného veľtrhu elektrotechniky, elektroniky a energetiky Elektro Expo.

Súčasťou veľtrhu boli početné sprievodné akcie – konferencie, workshopy, prednášky a semináre. Odborným garantom workshopu „Počítačová podpora inžinierskych činností“ bola Strojnícka fakulta STU.

V univerzitnej expozícii s rozlohou 60 m² sa počas veľtrhu prezentovali predovšetkým dve fakulty – Strojnícka fakulta a Fakulta chemickej a potravinárskej technológie.

Zuzana Mokošová R STU

foto: **Ivo Páleník**

Hranice, ktoré nemôžeme prekročiť, si určujeme sami...

Mladí ľudia a atmosféra plná energie, nadšenia, tvorivého entuziazmu a oduševnenia, to je študentská televízia Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, ktorej „veľí“ jej riaditeľ Bc. Peter Telek.

Od začiatku vysielania uplynul už týždeň. Ako môžete zhodnotiť štart prvej študentskej televízie?

Čo sa týka sledovanosti, naše očakávania boli splnené a dokonca niekoľkonásobne prevyšené, takže so štartom a prvými reakciami sme spokojní. Máme dosť pozitívnych ohlasov a tie kritickejšie nás samozrejme posúvajú dopredu.

V budovách našich fakúlt sa stretávam s plagátmi, prostredníctvom ktorých hľadáte spolupracovníkov. Musia mať potenciálni záujemcovia o túto prácu špeciálne vedomosti alebo zručnosti?

Nehľadáme vyslovene profesionálov. No ľudia, ktorí nám napíšu, by už mali mať reálnu predstavu o svojom budúcom pôsobení v televízii. Napríklad, či chcú ísť pred kameru (front-end), alebo sa skôr venovať technike. Momentálne hľadáme najmä redaktorov do spravodajskej relácie Zin.

Spolpracujete len s mladými ľuďmi, ktorí sú síce zaničení, ale nemajú ešte dostatok skúseností. Nenarážate v tejto súvislosti na problémy?

Všetko závisí od vlastnej aktivity. Máme kolegov, ktorí do teamu prišli spočiatku len tak „poobzerať“. Ale sú v štúdiu každý deň aj niekoľko hodín, pozorujú skúsenejších, konzultujú, učia sa. Po dvoch týždňoch dosahujú výborné výsledky a ich práca sa už objavila aj vo vysielaní. Problémy, ak sa to tak dá nazvať, sú len s tými, ktorí sa aktívne nezapájajú.

V rámci vzdelávania sme už v priestoroch televízie mali kurz scenáristiky a dramaturgie, pripravujeme kurz vystupovania pred kamerou či školenie týkajúce sa kamery a strihu. Kto má záujem, má šancu naučiť sa.

Ako budete vyhodnocovať sledovanosť Vášho vysielania?

Kombinujeme štatistiky nášho vysielacieho softvéru so službou Google Analytics.

Môžete v stručnosti predstaviť Vašu programovú štruktúru?

Každý týždeň prinášame divákovi mix mikroformátov: Zin (aktuálne spravodajstvo týkajúce sa mladých ľudí), tematický magazín Študák revue, varenie v internátnych podmienkach približuje Dvojplatnička, Handráreň (alias Ponožky v sandálkach), Benziňáci (o všetkom čo jazdí) a niekoľko ďalších. V budúcnosti predstavíme ďalšie formáty, ide však o veci, ktoré sú náročnejšie na produkciu, a chceme ich pripraviť čo najlepšie.

Ako je zabezpečené financovanie projektu študentskej televízie v budúcnosti?

Časom televízia prejde na režim samofinancovania, s týmto bol celý projekt naplánovaný.

Uvažujete aj o komerčných aktivitách v tejto súvislosti (reklama, bannery a pod.)?

Áno, vo vysielaní počítame s priestorom vyhradeným pre partnerov Multimediálneho centra a televízie mc2.

Môžete konkretizovať zámery spolupráce so Slovenskou televíziou, ktorú podpísalo vedenie STU a STV?

Veríme, že vo februári podpísaná zmluva bude prospešná pre obe strany. Slovenská televízia má veľký záujem o študentov a celkovo pohľad mladých ľudí, zároveň v študentoch technických odborov vidí možnosť získať budúcich zamestnancov. Študenti STU dostanú šancu „pričuchnúť“ práve k týmto profesiám, vďaka spolupráci získajú know-how odborníkov z televízneho prostredia.

Existujú určité hranice, ktoré nemôžete prekročiť, vzhľadom na finančnú podporu zo strany univerzity?

S potešením môžem povedať, že aj keď sme projektom STU, do veľkej miery máme nad tvorbou voľnú ruku. Takže jedinou hranicu ktorú nemôžeme prekročiť je tá, ktorú sme si určili sami – ako reálne a triezvo uvažujúci ľudia. Čo sa týka samotného obsahu – keby sme vysielanie zamerali striktné na študentov technických odborov, televízia by pre niekoho stratila na atraktivnosti. Myslím, že práve otvorenosť širšiemu spektru divákov svedčí o pokrokovosti univerzity, čo v konečnom dôsledku pôsobí v prospech STU.

Študentská televízia je silný nástroj pre public relations. Existuje koncepcia PR prezentácie Slovenskej technickej univerzity v tomto médiu?

Našich divákov radi informujeme o akciách a aktivitách spojených so Slovenskou technickou univerzitou, v budúcnosti chceme bližšie predstaviť jednotlivé fakulty či talenty na škole. Pripravujeme aj netradičné predstavenie pedagógov a profesorov našej univerzity. To všetko sú podlinkové PR aktivity, ktoré však veríme, že vplývajú veľmi pozitívne na dobré meno STU.

Na záver by som rád pozdravil čitateľov Spektra a dúfam, že si popri čítaní nájdú čas na vysielanie www.mc2.sk

Ďakujem za rozhovor

Iva Šajbidorová

National Sun Yat-sen University sa nachádza 400km juhozápadne od Taipei v meste Kaohsiung na brehu mora v krásnej prírodnej scenérii.

Spolupráca s Taiwanom

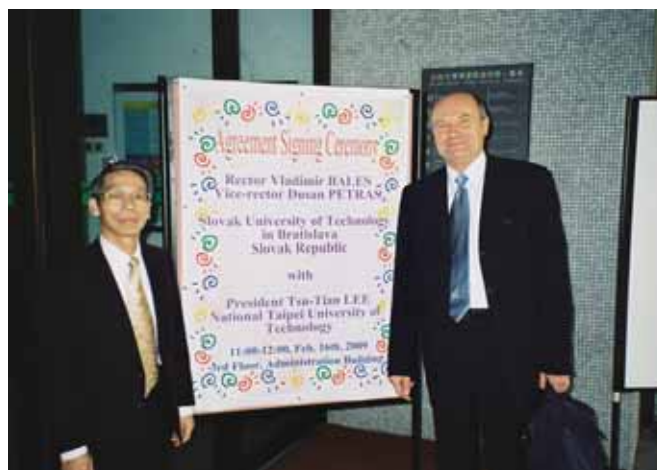
V dňoch 14. – 19. februára 2009 uskutočnil rektor STU prof. Ing. Vladimír Bálež, DrSc., spoločne s prorektorom pre zahraničné vzťahy prof. Ing. Dušanom Petrášom, PhD., oficiálnu zahraničnú pracovnú cestu do Taiwanu na základe pozvania troch významných univerzít. Samotnej pracovnej ceste predchádzali viaceré rokovania s predstaviteľmi Taipei Representative Office v Bratislave (Robert C. M. Chen a Emilie Yung-chieh Shao), ktoré boli zamerané najmä na realizáciu Taiwan Scholarship Program na akademický rok 2009 – 2010, pričom

koncom februára sa uskutočnil i výber študentov. V súčasnosti, v rámci tohto štipendijného programu študuje 12 slovenských študentov na Taiwane.

V rámci zahraničnej pracovnej cesty boli uskutočnené návštevy troch popredných univerzít (najmä technických), ktoré patria do zoskupenia 11 najlepších (možno povedať výskumných) spomedzi 135 univerzít v krajine, ktoré sú zabezpečené špeciálnym spôsobom financovania, s dôrazom na výsledky vo vede a výskume.

Prvá návšteva bola na National Taipei University of Technology (NTUT) v Taipei, ktorá bola založená už v roku 1912 a onedlho si pripomenie 100. výročie svojho vzniku. Prezident NTUT prof. Dr. Tsu-Tian Lee podpísal s rektorom STU prof. Báležom Memorandum o porozumení, ako aj Dohodu o vedeckej spolupráci a výmene študentov a pedagógov. Zamerané sú na výmenu informácií, ale i na organizovanie spoločných vzdelávacích a výskumných projektov, ako i konferencií. Samotná škola vychovala viac ako 100 000 absolventov, pričom v súčasnosti tu študuje okolo 10 000 študentov. NTUT pozostáva z fakúlt: College of Mechanical and Electrical Engineering, College of Electrical and Computer Science, College of Engineering, College of Management, College of Design a College of Humanities and Sciences. Súčasne má univerzita 16 departmentov a 25 inštitútov. Celkový

Prezident NTUT prof. Tsu-Tian Lee a rektor STU prof. Bálež podpísali Memorandum o porozumení a Dohodu o vedeckej spolupráci a výmene študentov a pedagógov.

počet zamestnancov na plný úväzok je 406, z toho 81 profesorov a 194 docentov, pričom až 90% z asistentov dosiahlo vedecko-akademický titul PhD, mnohí v zahraničí – najmä v USA. Podpisom memoranda sa STU zaradila medzi ďalších 60 zahraničných univerzít, s ktorými NTUT spolupracuje.

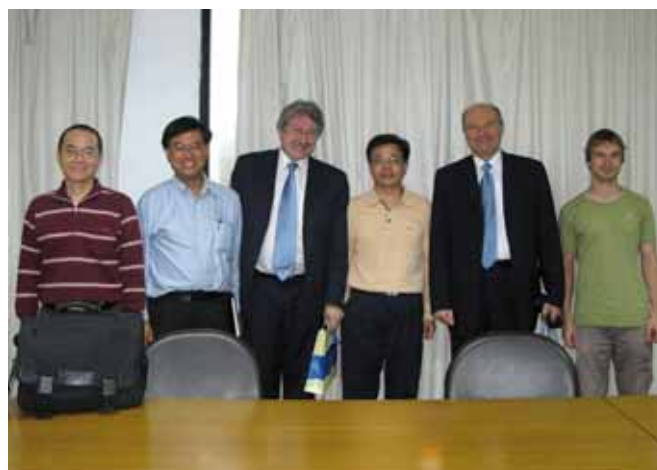
Ďalšou univerzitou, taktiež v Taipei bola TAIWANTECH – National Taiwan University of Science and Technology (NTUST), ktorá sa považuje za najlepšiu technickú univerzitu v krajine. Má viac ako 9 000 študentov (z toho takmer 1 000 doktorandov), 656 zamestnancov. Patrí tiež do skupiny 11 top univerzít v Taiwane, ktoré sú budované na základe programu „Building Top Universities and Elite Research Centers Development Plan“. Jedná sa o typickú výskumnú univerzitu v technických vedách, kde v priebehu posledných 20 rokov dostali 32 ocenení za mimoriadne vedecké výsledky, v minulom roku publikovali 440 vedeckých článkov v SCI a SSCI časopisoch, pričom jedna devätina výskumu v Taiwane sa uskutočňuje práve tu. Je jedinou univerzitou ocenenou National Invention and Creation Award. Štruktúra NTUST je postavená na tzv. výskumných centrách (Automation, Intelligent Robots, Lottery and Commercial Gaming, Communication, Occupation Health, Ecological, Expensive Instrument, Materials Science, Nanotechnology, Opto-Mechatronics, Power Electronics...), Národnom Stavebnom centre (Energy Efficiency and Renewable Energy, Building Structure, Green Building, Intelligent Building, New Generation Building, Steel Structure...). Okrem uvedených centier, vzdelávací proces prebieha vo fakultách: College of Engineering, College of Electrical Engineering and Computer Science, School of Management, College of Design a College of Liberal Arts and Social Sciences. S NTUST bolo tiež podpísané Memorandum o porozumení.

Poslednou Univerzitou bola National Sun Yat-sen University, nachádzajúca sa 400 km juhozápadne od Taipei v meste Kaohsiung na brehu mora v krásnej prírodnej scenérii. Práve návšteva prezidenta tejto univerzity v roku 2007 na Slovensku bola podnetom na túto pracovnú cestu a bližšie zoznámenie sa s univerzitným prostredím na Taiwane. V tomto prípade ide skôr o klasickú širokospektrálnu univerzitu založenú v roku 1980 a pomenovanú po svojom zakladateľovi Dr. Sun Yat-sen. Univerzita má 6 fakúlt, 9 400 študentov a 454 pedagógov, z čoho je až 49% profesorov. Jednotlivé fakulty sú: College of Liberal Arts, College of Management, College of Social Sciences, College of Engineering, College of Science a College of

Marine Sciences. Práve prepojenie prírodovedného, humanitného a technického vzdelávania vytvára zaujímavý kolorit, či už v pedagogickom alebo výskumnom procese, a to v internacionalizovanom prostredí. Univerzita má 114 partnerských univerzít z 31 krajín sveta. Aj v tomto prípade bolo podpísané Memorandum o porozumení.

Záverom môžeme skonštatovať, že zahraničná pracovná cesta na Taiwan, načasovaná na obdobie výberu uchádzačov zo Slovenska o štúdium v tejto krajine, bola výborne skordinovaná, boli podpísané tri významné memorandá o spolupráci umožňujúce popri grantoch Taiwanskej vlády uchádzať sa aj o študijné granty jednotlivých univerzít. O týchto možnostiach sa uskutočnili i neformálne diskusie so slovenskou študentskou komunitou študujúcou rôzne odbory, pričom jedným z nich bol aj Ing. Marek Šípoš, doktorand z MTF STU so sídlom v Trnave.

K zdarnému priebehu pracovnej cesty pomohlo aj stretnutie so zástupcami Ekonomického a kultúrneho úradu Slovenskej republiky v Taipei, reprezentovaného jeho vedúcim Dušanom Dachom a zástupkyňou Luciou Bartakovou.

Na univerzite TAIWANTECH sme sa stretli aj so zástupcami slovenskej študentskej komunity.

Ostáva už len veriť, že takto pootvorené dvere sa stanú i základom ďalšej obojstranne výhodnej spolupráce medzi STU a partnerskými univerzitami na Taiwane.

Dušan Petráš
prorektor STU

Centrum akademického športu Slovenskej technickej univerzity

Komplexnosť univerzitného prostredia by mala okrem komfortu vzdelávacieho procesu poskytovať študentom aj možnosti rozvíjať svoje pohybové a športové zručnosti. Pri Slovenskej technickej univerzite na tento účel vzniklo Centrum akademického športu.

V súlade so zákonom č.131/2002 Z. z. o vysokých školách a Štatútom Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, rektor STU prof. Ing. Vladimír Bálež, DrSc., s účinnosťou od 24. novembra 2008 zriadil Centrum akademického športu STU. Návrh na jeho zriadenie bol prerokovaný v Akademickom senáte STU.

Centrum akademického športu STU je účelovým zariadením Slovenskej technickej univerzity s univerzitnou pôsobnosťou.

Hlavným poslaním centra je poskytovanie celouniverzitných služieb v oblasti rozvoja športovo-kultúrnych hodnôt so zameraním na využitie univerzitnej infraštruktúry pre zdravý fyzický a duševný vývin najmä študentov a zamestnancov Slovenskej technickej univerzity.

Centrum akademického športu STU v rámci svojho poslania a predmetu činnosti plní najmä tieto úlohy:

- v oblasti telesnej výchovy a športu organizačne zabezpečuje reprezentáciu Slovenskej technickej univerzity v Bratislave
- zabezpečuje priestorové podmienky na realizáciu pedagogického a tréningového procesu v oblasti telesnej výchovy a športu
- organizuje športové, telovýchovné a spoločensko-kultúrne podujatia a aktivity
- organizuje besedy, stretnutia, prezentácie, školenia so zameraním na telesnú kultúru a šport
- poskytuje informácie o telesnej kultúre, športe, tréningovom procese, upevňovaní a rozvíjaní zdravia a všetky aktuálne informačné služby zamerané na osobnostný rozvoj predovšetkým mládeže
- zabezpečuje prevádzku, údržbu a modernizáciu spravovaných telovýchovných a športových objektov a zariadení.

Centrum akademického športu STU je v priamej riadiacej pôsobnosti rektora. Pracovné činnosti spojené s riadením centra bude zabezpečovať riaditeľ. Touto funkciou do ukončenia výberového konania bol poverený PaedDr. Peter Svoboda.

Športovci využívajú ponúkané možnosti novootevoreného Centra akademického športu.

Napĺňanie hlavného poslania centra predpokladá predovšetkým spoluprácu s katedrami a oddeleniami telesnej výchovy STU, ako odbornými pracoviskami v oblasti telesnej kultúry, zabezpečovanie účelného a efektívneho využívania športových objektov a zariadení v procese výučby telesnej výchovy študentov, tréningovom procese fakultných reprezentácií, pri športových súťažiach fakúlt a STU, ale i športovo-spoločenských aktivitách študentov a zamestnancov našej univerzity.

Iva Šajbidorová

150. výročie narodenia Aurela Stodolu

Dňa 10. mája 2009 si pripomenieme 150. výročie narodenia Aurela Stodolu – fyzika, technika, konštruktéra, vynálezcu, zakladateľa teórie parných a plynových turbín.

Pri tejto príležitosti sa uskutoční akademická slávnosť spojená s udeľením ocenení ETH Zürich a vydavateľstvu Springer.

Súčasťou slávnosti bude tiež prezentácia pamätnej euromince a poštovej známky. Akademická slávnosť sa uskutoční 11. mája 2009 v Aule A. Stodolu na Strojníckej fakulte STU.

Zuzana Mokošová, R STU

Vítazný návrh.

Úspech študentov FA STU v architektonickej súťaži

Nové využitie Mestskej elektrárne v Piešťanoch

Začiatkom februára 2009 boli zverejnené výsledky študentskej architektonickej súťaže *Elektrárne Piešťany*, ktorú ešte 30. septembra 2008 vyhlásila spoločnosť Západoslovenská energetika, a. s. (ZSE, a. s.) v spolupráci s Fakultou architektúry STU v Bratislave (FA STU) a Design factory, o. z.

Súťaž sa stretla s nebvývalým ohlasom medzi študentmi architektúry, čo prekvapilo i jej samotných vyhlasovateľov. Dohromady sa prihlásilo 61 študentov, t. j. 38 riešiteľských kolektívov. Zadanie nebolo vôbec jednoduché a to bol dôvod, prečo nakoniec svoje návrhy odovzdalo 13 kolektívov.

Cieľom súťaže bolo vytvoriť ideový návrh na nové využitie kultúrnej pamiatky Mestskej elektrárne Piešťany a jej príslušného areálu, nakoľko prestala plniť svoje pôvodné poslanie. Podľa zámerov vlastníka objektu a budúceho hlavného investora rekonštrukcie, ZSE, a. s., zrekonštruovaný priestor má slúžiť najmä deťom a mládeži k hravej forme uvažovania o kolobehu energie v prírode a v živote ľudí.

Vítazom súťaže sa stal autorský kolektív Michal Ganobjak a Vladimír Hain z FA STU pod odborným vedením doc. Ing. Evy Kráľovej, PhD. Ocenení študenti svojim návrhom priniesli najkomplexnejšie riešenie priestoru a objektov areálu spomedzi všetkých riešiteľských kolektívov.

V poradí druhé miesto získala Mária Flórová pod vedením Ing. arch. Pavla Paulínyho a na treťom mieste sa umiestnil autorský kolektív Bc. Tomáš Hubinský, Bc. Filip Krump a Bc. Ján Legény v spolupráci s Bc. Dušanom Kolenkášom. Porota udelila aj čestné uznanie za architektonické riešenie Simone Krčmárovej a Lukášovi Kloknerovi, ktorí pracovali pod odborným vedením doc. Ing. Evy Kráľovej, PhD.

Spolu s vyhlásením výsledkov súťaže bola v bratislavskej design factory otvorená aj rovnomená výstava *Elektrárne Piešťany*, kde sa prezentovali všetky súťažné návrhy, ako aj súčasnosť a história objektu elektrárne. Výstava bude reinštalovaná v priestoroch FA STU a v Piešťanoch.

Podľa slov vyhlasovateľa súťaže sa práca víťazov získaním ocenenia za architektonickú štúdiu ešte nekončí. Týmto sa postavili na štart k praktickej realizácii svojho návrhu.

Ivana Lisická, R STU

Napriek kríze úspešný začiatok štúdia MBA automobilového priemyslu

Piateho marca 2009 sa vo Viedni uskutočnilo slávnostné otvorenie programu Master of Business Administration (MBA) automobilového priemyslu za účasti študentov a prorektorov spolupracujúcich univerzít, ako aj akademických riaditeľov a pozvaných učiteľov. Tento projekt, pripravovaný partnermi: Automotive Cluster Vienna Region (ACVR), Technische Universität Wien (TUW) a Slovenská technická univerzita v Bratislave (STU), si kladie za cieľ zrealizovať MBA štúdium vyhovujúce aktuálnym potrebám perspektívneho profesionálneho vedúceho pracovníka automobilového priemyslu. Projekt je finančne podporený programom cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Rakúsko 2007 – 2011 (Interreg).

Napriek súčasnej kríze sa na štúdium prihlásilo viac ako v schválenom projekte spolupráce požadovaných 20 študentov. Pohovory s prihlásenými uskutočnili akademickí riaditelia programu (prof. Ing. Ján Lešinský, CSc., za STU a Univ. Prof. Dr.-Ing. Dr. h. c. Wilfrid Sihm za TUW). Prijatých bolo 23 študentov zo siedmich krajín, ktorí splnili podmienky. Uchádzači, ktorí v tomto roku neboli prijatí, si môžu podať prihlášku opätovne v septembri 2009. Pohovormi úspešne prešli aj šiesti Slováci. Okrem študentov zo Slovenska a Rakúska sme 5. 3. 2009 privítali aj študentov z Nemecka (Poľska), Talianska (Českej republiky), ba dokonca z Mexika (Kanady) a Egypta. Sme radi, že medzi študentmi majú zastúpenie aj ženy.

Študenti zo Slovenska a Rakúska dostali špeciálne štipendium CENTROPE. Jeden zo slovenských účastníkov, v konkurencii uskutočnenom vo Viedni, získal ako jediný štipendium časopisu Automobil Produktion, ktoré pokrýva takmer všetky náklady štúdia.

Štúdium je výnimočné viacerými aspektmi, napríklad tým, že je jedinečné. Okrem znovu uvedenia súčasných a budúcich manažérov automobilového priemyslu do stavu študentského sa

uskutočnilo aj podpísanie dohôd o spolupráci na projekte a štúdiu. Za TUW dohody podpisoval prorektor pre zahraničnú spoluprácu Univ. prof. Dr. phil. Hans Kaiser. Za Slovenskú technickú univerzitu prof. Ing. František Janíček, PhD., prorektor pre rozvoj. Prorektor Kaiser vo svojom príhovore zdôraznil ďalšie vzdelávanie ako jednu z alternatív na prekonanie krízy, ale aj tradíciu dobrej spolupráce medzi našimi univerzitami.

Spolu s prorektormi prajeme študentom úspechy v dvojročnom štúdiu až po jeho dokončenie a získanie titulu MBA.

Za Slovenskú technickú univerzitu dohody podpisoval prof. Ing. František Janíček, PhD., prorektor pre rozvoj (vľavo) a za TUW prorektor pre zahraničnú spoluprácu Univ. prof. Dr. phil. Hans Kaiser.

Miroslav Babinský riaditeľ ICV STU
foto: Han Man-Wook CEC TUW

Študenti s akademickými riaditeľmi vľavo a prorektormi v strede.

SvF Úspešný projekt v Kazachstane aj našou zásluhou

V najväčšom kazašskom meste Alma Ata sa uskutočnila záverečná konferencia ročného projektu „Transferring of EU evaluation models in KAUIR&WL“, na ktorej aktívne vystúpili s príspevkami aj dvaja naši pracovníci. Projekt bol financovaný Európskou úniou v rámci programu TEMPUS Tacis. Jeho nositeľom bola Univerzita v Janove a na riešení sa podieľali popri našej fakulte aj univerzity z Grenoblu a Tambova. Cieľom projektu bolo s pomocou uvedených univerzít vypracovať systém riadenia a kontroly kvality hlavných činností na Kazašskej Ablajchánovej univerzite medzinárodných vzťahov a svetových jazykov na základe poznatkov a skúseností v presadzovaní bolonského procesu na univerzitách v EÚ. V rámci konferencie bol predstavený a prediskutovaný písomný materiál, v ktorom vedenie univerzity s pomocou uvedených zložiek rozpracovalo systém riadenia a kontroly kvality. V záveroch konferencie sa konštatovalo, že ciele projektu boli splnené aj zásluhou všetkých uvedených univerzít vrátane STU v Bratislave.

Za náš vklad do tohto úspechu patrí vďaka všetkým, ktorí sa aktívne zúčastnili riešenia projektu, najmä prodekanovi prof. A. Šoltészovi, Ing. arch. V. Lesňáčkovej a Mgr. V. Kocianovej, doc. J. Dickému a prof. K. Ivaničkovi. Okrem iného, počas dvoch rokov dvojice našich riešiteľov dvakrát aktívne účinkovali na workshopoch v Alma Ate a dve dvojice

Nová a moderná, taká je Kazašská Ablajchánova univerzita v Almaty.

Aktívny záujem o nové informácie prednesené na konferencii možno „čítať“ aj z tváří prítomných.

Počítačové vybavenie tejto miestnosti bolo zakúpené z financií EÚ.

riadiacich pracovníkov z Alma Aty absolvovali týždenné študijné pobyty na našej fakulte.

Hoci hlavnou úlohou tohto projektu bola pomoc našej Stavebnej fakulty pri uplatňovaní systému riadenia kvality, nemožno nespomenúť aj to, že práve vďaka podobným projektom sa prehlbuje spolupráca medzi rôznymi univerzi-

tami, a to nielen európskymi, ale aj inými, čím šírime dobré meno našej univerzity a fakulty a získavame nové kontakty pri presadzovaní sa na medzinárodnom trhu práce v oblasti vzdelávania.

Jozef Dický, SvF STU
foto: **Valéria Kocianová**

SvF Stretnutie akademickej obce Stavebnej fakulty STU

Akademický senát (AS) a vedenie Stavebnej fakulty STU v Bratislave zorganizovalo stretnutie akademickej obce, ktoré sa uskutočnilo 23. januára 2009 v Aule akademika Bellu. Program podujatia moderoval doc. Michal Božík.

V úvodnej výročnej správe o činnosti akademickej obce a jeho predsedníctva v roku 2008 predseda AS prof. Viliam Macura zvýdhol korektný vzťah medzi AS a vedením fakulty. Vo svojom prejave sa sústredil na najaktuálnejšie témy života na fakulte. Ako prvý spomenul riadiacu a kontrolnú činnosť vzdelávacieho procesu. Iniciatíva AS v tejto

oblasti bola stimulovaná okolnosťami, ktoré priamo súvisia s vývojom fakulty a tie sú:

- Absolvent, ktorého kvalita sa odrazí v uplatnení na trhu práce.
- Demografický vývoj, ktorý bude znamenať výrazný pokles študentov. Tento vývoj je nezvratný, treba sa však usilovať o zmiernenie jeho dôsledkov. Konštatoval, že podľa prieskumu, STU patrí medzi najkvalitnejšie univerzity na Slovensku a podľa hodnotenia ARRA SvF je štvrtou najkvalitnejšou technickou fakultou na Slovensku.
- Veľmi malá úspešnosť študentov na fakulte.

Vyslovil presvedčenie, že manažment kvality štúdia prispeje predovšetkým k zvý-

šeniu úspešnosti štúdia, ako aj k záujmu o štúdium na SvF. V súvislosti s transformáciou katedrií na ústavu informoval, že na 4. zasadnutí akademickej obce SvF boli ústavy prerokované, ale v diskusii členovia senátu vyjadrili nesúhlas s formou zriaďovania ústavov.

Už tradične dôsledne diskutovanou témou v AS bola metodika delenia mzdových prostriedkov. V tejto súvislosti vyjadril nádej, že nová metodika bude obsahovať štandardy MŠ SR, rektorátu, respektíve zákonníka práce. Pozitívne hodnotil kontinuálnu prácu vedenia fakulty v oblasti personálnej politiky,

čo sa prejavilo v pomerne bezproblémovom akreditačnom procese.

Na záver uviedol, že pozornosti akademickej obce neušli ani aktivity vedenia fakulty v oblasti skvalitňovania učebných priestorov a obec ocenila aj stratégiu systémového prístupu využívania vlastných zdrojov na skvalitňovanie učebných priestorov a zníženie ich energetickej náročnosti. Rovnako, akademická obec podporuje aj využívanie odborného potenciálu na vypracovanie plánov na rekonštrukciu budov fakulty.

V nosnom vystúpení dekan fakulty prof. Kopáčik predniesol výročnú správu o činnosti fakulty v roku 2008. Z jej záväzne štruktúrovaného podrobne vypracovaného obsahu zarezonovali najmä oblasti ako komplexná akreditácia, systém manažérstva kvality pedagogického procesu a organizačná štruktúra fakulty.

Zdôraznil, že nová štruktúra študijných programov odráža možnosti a záujmy fakulty, ako aj potreby stavebnej a geodetickej praxe. Vďaka relatívne dobrej kvalifikačnej štruktúre fakulta nemá v súčasnosti problém so zabezpečením garantov pre pripravované študijné programy. Pripomenul, že súčasťou a významným momentom komplexnej akreditácie je sebareflexia a autoevalvácia fakulty vo všetkých oblastiach činnosti. Pritom sa do popredia dostávajú výkonové parametre vo vedeckovýskumnej činnosti a výchove doktorandov. V súlade s pravidlami Akreditačnej komisie vlády SR sa tieto ukazovatele hodnotia v jednotlivých študijných odboroch resp. v oblastiach výskumu, v ktorých sa fakulta uchádza o práva na habilitačné a inauguračné konania. Dodal, že tu sa dosiahol výrazný posun vpred a ukazuje sa, že vo všetkých oblastiach sa fakulta dostáva do najvyššej kategórie.

Uviedol, že pokiaľ ide o systém manažérstva kvality pedagogického procesu, boli vypracované prvé verzie základných dokumentov – príručky kvality a politiky kvality. Prostredníctvom kolégia dekana a akademického senátu fakulty boli tieto dokumenty predložené akademickej obci na širokú diskusiu. Predpokladá sa, že proces tvorby základných programových dokumentov manažérstva kvality bude ukončený v prvom štvrtroku 2009. Predpokladá sa, že systém bude zavedený do praxe od akademického roka 2009/2010. Očakáva sa od neho podstatný príspevok k zlepšeniu monitorovania kvality pedagogického procesu, vytvorenie účinných spätných väzieb, jasné vymedzenie kompetencií a právomocí všetkých článkov riadenia pedagogického procesu, vytvorenie účinných nástrojov na odstraňovanie

Pivo od prodekana Šoltésza obzvlášť chutilo.

zistených nedostatkov a v konečnom dôsledku zvýšenie kvality pedagogického procesu. Pripomenul, že v uplynulom roku gradovali diskusie o budúcej podobe organizačnej štruktúry fakulty. Vedenie fakulty pripravilo návrh procesu tvorby a budovania novej štruktúry fakulty, vytvorilo priestor pre širokú diskusiu na viacerých úrovniach. Napriek pozitívnym ohlasom v konečnej fáze (najmä na pôde akademického senátu) prevládli stanoviská zamietajúce akékoľvek zmeny v terajšej štruktúre fakulty. Podotkol však, že napriek tomu vo vedení fakulty a na niektorých pracoviskách prevláda názor, že fakulta potrebuje zmenu, a že nastal čas skutočne prehodnotiť jej súčasnú organizačnú štruktúru.

Vyslovil názor, že v budúcnosti zmena organizačnej štruktúry fakulty neminie a apeloval na členov akademickej obce, aby včas našli dostatok odvahy na tento rozhodujúci krok. Ubezpečil ich, že vedenie fakulty je pripravené tento proces koordinovať a moderovať. Sólóvy part však musia hrať kľúčoví hráči v orchestri, a tími sú garanti študijných programov, nositelia výskumných zámerov budúcich katedier (ústavov) fakulty.

Vo výročnej správe o činnosti ŠP ŠČSV v roku 2008, ktorú predostrel jeho predseda Martin Závadský odznelo hodnotenie vzťahu študentov a pedagógov, názory na pedagogický proces a jeho podmienky, ako aj kritický pohľad na niektoré sprievodné javy študentského života na fakulte.

V diskusii sa z pestrej škály problémov pripomenuli tie najaktuálnejšie: vzťah študenta a pedagóga, znalostná úroveň študentov, kvalita pedagogického procesu a jeho spoločenské ocenenie.

Po skončení zasadnutia akademickej obce dekan fakulty srdečne pozval všetkých zamestnancov na tradičné novoročné stretnutie v jedálni fakulty. Na ňom, ako je už zvykom, dominoval obľúbený chutný guláš, penivý nápoj a sladké potešenie, to všetko osobne servírované dekanom a prodekanmi fakulty. Tieto chvíle neformálnych osobných stretnutí nie sú každodenné.

Jozef Urbánek, SvF STU
foto: Valéria Kocianová

Vertikálna záhrada od parížskeho botanika Patricka Blanca.

FA Študenti Fakulty architektúry v Madride

Na študentskej ceste za architektonickými skvostami Európy sme v Španielsku navštívili aj Madrid. Náš príchod bol poznamenaný práve úspešne vyhratým viedenským finálovým futbalovým zápasom s Nemeckom na majstrovstvách Európy a prebiehajúcimi bujarými oslavami. Áno, v tej chvíli bol Real Madrid to najdôležitejšie zo 4-miliónovej metropoly. My sme však logicky hľadali aj kultúrne vyžitie na krásnom bulvári Paseo del Prado. Tu dominuje najznámejšia madridská galéria – múzeum Prado (1775, dostavba R. Moneo), hodnotené ako jedno z najlepších múzeí na svete. Na konci bulváru je aj smutne preslávená železničná stanica Atocha, kde sa vo viacerých vlakoch v marci 2004 udiala tragická dráma. Na pamiatku 191 obetí teroristických útokov a asi 1800 zranených je postavený kruhový sklenený monument.

Katalánska La Caixa je najväčšou poisťovňou v Španielsku. Prostredníctvom svojej nadácie Fundación La Caixa sa od roku 1985

zameriava na podporu kultúrneho diania v zemi. V blízkosti Prada, oproti botanickej záhrade, stála pôvodne stará elektrárňa a benzínová pumpa. Dnes zachované obvodové steny bývalej elektrárne z režnej tehly zostali reminiscenciou na dávnu priemyselnú éru v Madride, kým benzínové čerpadlo, čisto funkčná stavba a sem umiestená celkom nevhodne, bolo asanované. Poisťovacia spoločnosť sa po kúpe starého objektu elektrárne rozhodla na novej adrese vybudovať stánok pre umenie na mieste, ktoré dovtedy zaberali nenápadné stavby. CaixaForum-Madrid tak stojí na priaznivom mieste v samotnom kultúrnom srdci mesta. Jeho susedia sú slávne múzeá – ako svetoznáme Prado (diela Velázquez, Goya, El Greca, Tiziana, Rembrandta a mnohých ďalších), Reina Sofía (obrazy Van Gogha, expozícia moderného umenia a diela S. Dalího) a Thyssen-Bornemisza (impresionisti Degas, Renoira... Ernst, Mondrian a ďalší). Prestavbou bývalej elektrárne s pôvodným názvom Mediodía z roku 1899 bol poverený švajčiarsky

architektonický ateliér Herzog & de Meuron. Slávnostného otvorenia nového kultúrneho centra sa 13. februára 2008 zúčastnil aj španielsky kráľovský pár.

CaixaForum je koncipované ako vizuálny magnet priťahujúci nielen milovníkov umenia, ale všetkých občanov Madridu i jeho návštevníkov kvôli svojmu vzhľadu. Príťažlivý nie je len kultúrny program novej galérie, ale aj samotná budova. Ťažká hmota starého objektu je oddelená od zeme v zdanlivom pocite, že porušuje zákony gravitácie a doslova vtahuje návštevníkov dovnútra. Oddelením stavby od prízemí vznikli dva svety – jeden pod zemou a druhý nad ňou. Z pôvodnej stavby zostali len priečelia, doplnené nadstavanou hmotou, obloženou hrdzavým, vo vrchnej časti čiastočne perforovaným plechom. V podzemí, ukrytým pod jednoducho tvarovaným maličkým námestím je divadlo/auditórium, obslužné miestnosti a niekoľko parkovacích miest. Niekoľkoposchodová stavba (zvonku sa v nej dá tušiť až

Letisko, Madrid

6-7 poschodí, hoci ich je v skutočnosti menej) má v nadzemnej časti vstupnú halu, predajňu odbornej literatúry, galérie, a v najvyššej polohe reštauráciu s barom a kancelárie. Medzi flexibilným loftovým charakterom výstavných priestorov a priestorovou zložitou horných poschodí rôznych funkcií vzniká kontrast. Neobčejná sochárska silueta CaixaForum nie je len jednoduchou architektonickou fantáziou, ale dorovná sa aj na krajinu striech okolitých budov.

Jediným materiálom, ktorý zo starej elektrárne využili architekti je obvodové murivo z režných tehál. Priam chirurgickou operáciou, oddelením a odstránením základne a ďalších častí objektu, ktoré pre koncepciu galérie už neboli potrebné, sa otvoril celkom nový a veľkolepý pohľad na architektonický problém, ako zachovať genius loci miesta, ktorý zároveň pomohol vyriešiť niekoľko problémov, spôsobených polohou objektu. Odstránením spodnej časti stavby ostalo aj pod tehlovým plášťom kryté malé námestie, ktoré spôsobuje,

že budova teraz budí dojem, ako keby sa vznášala nad úrovňou ulice. Tento krytý priestor pod CaixaForum sprostredkováva tieň pre všetkých návštevníkov, ktorí tu chcú stráviť voľný čas alebo sa s niekým stretnúť vonku, ale zároveň tiež pred vstupom do samotného kultúrneho centra. Takto sa jediným urbanistickým a architektonicko-sochárskym gestom podarilo vyriešiť problémy s úzkymi okolitými ulicami, umiestnením hlavného vstupu a novej architektonickej podoby súčasnej umeleckej inštitúcie.

Horná časť stavby pôsobí, napriek plným hmotám, ako levitujúca nad úrovňou ulice. V skutočnosti ju však vynášajú skryté masívne tiahla a zložitá oceľová konštrukcia. Prízemnou škárou po obvode sa vstupuje do kultúrneho centra. Vzniknuté prístrešie zmierňuje účinky miestnej horúcej klímy. K ochladeniu námestia slúži tiež malá vodná plocha a 24 metrov vysoká vertikálna záhrada vedľajšieho objektu od parížskeho botanika Patricka Blanca, známeho tiež podobnou zvislou záhradou na Musée du Quai Branly v Paríži pri Eiffelovke. Po prestavbe vzniklo viac ako 8000 m² nových plôch, ktoré sú rozložené do piatich nadzemných a dvoch podzemných podlaží.

Škoda, že si z vyššie uvedeného príkladu nemohli alebo skôr nechceli vziať príklad aj naše developerské skupiny a ich architekti.

Madrid a Španielsko, samozrejme, ponúka aj ďalšie architektonické skvosty, ako už verejný hotel Puerta América od J. Nouvela a tiež madridské letisko Barajas Airport od Richarda Rogersa, dostavbu Národného múzea kráľovnej Sofie od Jeana Nouvela a ďalšie. O nich nabudúce.

Ivan Petelen, FA STU
gestor exkurzie

Pútačom akcie bol aj univerzálny kolesový nakladač HON 200 Z z PPS Group a. s., na ktorého vývoji sa podieľali aj pracovníci Ústavu dopravnej techniky a konštruovania Sjf STU.

Sjf Strojárska olympiáda 2009 na Strojníckej fakulte STU

Po úspechu v minulom roku sa Strojnícka fakulta STU podujala zorganizovať aj 2. ročník *Strojárskej olympiády*. Tento projekt vznikol s cieľom propagovať technické vzdelávanie vedomostnými súťažami, dostať fakultu do povedomia študentov a učiteľov stredných škôl a vzbudiť záujem o štúdium strojárskoho zamerania. V súčasnej dobe hospodárskej krízy, ktorá sa prejavuje znížením dopytu a najmä prepúšťaním v strojárskych profesiách, sme uvedenú akciu jednoducho museli zorganizovať. Aj vzhľadom na túto skutočnosť a vybavení skúsenosťami z prvého ročníka, sme akciu chceli zorganizovať precíznejšie a zapojiť čo najviac pracovníkov fakulty. S prípravou sme začali v októbri 2008 a verejnosť na fakulte sme informovali o jej postupe na viacerých fórach. Už 24. 2. 2009, keď sa stredoškólači rozhodujú, ktorú školu si vybrať, sa konalo finále tejto súťaže. Bol to posun oproti 1. ročníku, keď sme finále zorganizovali 19. marca.

Na lepšiu náladu prichádzajúcim súťažiacim a návštevníkom tancoval a spieval súbor *TECHNIK*. Súčasťou finále súťaže boli aj sprievodné akcie: *Deň otvorených dverí* Strojníckej fakulty STU v Bratislave, *Job fórum* pre študentov stredných a vysokých škôl a prezentácia firiem ponúkajúcich možnosti uplatnenia absolventom stredných a vysokých škôl.

Niekoľko základných informácií: súťaž bola spustená 6. 12. 2008 na internetovej stránke <http://www.olympiada.sjf.stuba.sk/>.

Záujem púta aj stavba *Formula SAE* na medzinárodnej súťaži študentských formúl pod vedením pedagógov z Ústavu aplikovanej mechaniky a mechatroniky.

Zaznamenali sme viac ako 7 000 unikátnych prístupov, do súťaže sa zapojilo 323 študentov zo 198 škôl z celého Slovenska, test z matematiky vypracovalo 251 študentov, test z fyziky 215 študentov, test zo základov strojnictva 303 študentov a odborný test, podľa súťažných oblastí, vypracovalo 288 študentov. Do finále v Bratislave bolo pozvaných 50 študentov v 5 súťažných sekcích, ktoré boli rovnako orientované ako bakalárske študijné programy na Strojníckej fakulte STU. Generálnym partnerom akcie bol *VOLKSWAGEN Slovakia, a. s.*

Celkovo bolo odmenených 15 študentov (3 miesta v každej kategórii) a ich školy. Ceny pre víťazov boli určite zaujímavé:

	Študent	Škola
1. miesto	332 EUR	664 EUR
2. miesto	166 EUR	332 EUR
3. miesto	100 EUR	200 EUR

Energetika sa stáva kľúčovým odvetvím hospodárstva každej krajiny. Preto potešil veľký záujem študentov o sekciu energetické strojárstvo. V popredí prísne pohľady porotcov z Ústavu tepelnej energetiky.

Náladu súťažiacim a návštevníkom zlepšoval súbor *TECHNIK*

Podľa zoznamu víťazov v jednotlivých sekcích si možno všimnúť, že olympiáda oslovila študentov na celom Slovensku:

Automobily, lode a spaľovacie motory:
Štefan Bajus, Stredná priemyselná škola strojnica, Prešov

Michal Magdolen, Piaristické gymnázium
Jozefa Braneckého, Trenčín
Michal Mészáros, Stredná priemysel-
ná škola strojnícka, Fajnorovo nábr.5,
Bratislava

Energetické strojárstvo:

Roman Šimák, Stredná priemyselná škola,
Dubnica nad Váhom
Eva Fehérová, Gymnázium Partizánske
Peter Capko, Spojená škola Martin, Čer-
venej armády, Martin

Mechatronika:

Marián Lešo, Stredná priemyselná škola,
Poprad
Matej Húserka, Stredná priemyselná škola,
Dubnica nad Váhom
Peter Matejčík, Stredná priemyselná škola,
Dubnica nad Váhom

Strojárska výroba a manažérstvo kvality:

Matúš Chvostaľ, Stredná priemyselná škola
v Snine
Milan Drozd, Stredná priemyselná škola, Dub-
nica nad Váhom
Tomáš Vavrúš, Stredná priemyselná škola,
Dubnica nad Váhom

Procesné strojnictvo a environmentálna technika:

Maroš Eckert, Stredná priemyselná škola, Dub-
nica nad Váhom
Mária Zboranová, Gymnázium Martina Hatta-
lu, Trstená
Oliver Macho, Stredná priemyselná škola, Dub-
nica nad Váhom

V rámci sprievodných akcií si návštevníci mohli v stánkoch vo vestibule fakulty pozrieť prezentácie jednotlivých ústavov a výsledky ich vedeckovýskumnej a pedagogickej činnosti, navštíviť laboratória fakulty, dozvedieť sa v posluchárni fakulty o činnostiach niektorých firiem a ponúkach na zamestnanie a informovať sa o obsahoch študijných programov akreditovaných na Strojníckej fakulte STU v Bratislave. Aby sme študentov mohli zoznámiť so všetkými laboratóriami, vytvorili sme pre návštevy zo škôl špeciálne sprievodcovské tímy, ktoré boli zložené prevažne z mladých zamestnancov fakulty a doktorandov. Študentom sme sprístupnili laboratória: spaľovacích motorov, automatizovaného montážneho systému, CNC výrobnéj techniky, Rapid – Prototyping, informačných a riadiacich systémov, automatického riadenia a mechatroniky, hydraulických strojov, Koordinačné centrum odborného vzdelávania (PSA) a Centrum technologického transferu kvality.

Čerešničkou na torte bolo slávnostné odovzdávanie cien víťazom v jednotlivých kategóriách

Priemyselné roboty mladých ľudí vždy zaujmú. V popredí možno identifikovať robot s kinematikou SCARA a automatizovaný montážny systém na Ústave výrobných systémov, environmentálnej techniky a manažmentu kvality.

Akt odovzdávania cien najlepším. Diplomy a ceny preberajú študenti a ich pedagógovia z rúk Ing. J. Habánika, PhD., štátneho tajomníka MŠ SR a doc. Ing. Ľ. Šooša, PhD., dekana Strojníckej fakulty STU v Bratislave.

za účasti významných hostí a losovanie tomboly. Neuspokojili len ceny, ale aj spev jednej zo Super Star Dominiky Mirgovej medzi jednotlivými vyhlásovaniami. Spev, ako aj pohľad na sympatickú speváčku po náročnom dni priviedol prítomných k viacnásobnému aplauzu.

Záverom treba poznamenať, že aplauz si zaslúžia aj organizátori akcie. Je to predovšetkým Mgr. M. Kováčová, PhD., ktorá aj v spolupráci s RNDr. M. Omachelovou, PhD., sa výraznou mierou sa zaslúžila o bezproblémový priebeh celej akcie. Treba spomenúť aj študentov, ktorí mali na starosti zorganizovať Job fórum, a spomedzi ktorých vynikal Bc. M. Stankovič, zástupca Študentského cechu strojárov. Počet zúčastnených firiem na akcii bol v súčasnosti veľkým úspechom. Autor tohto príspevku ďakuje aj všetkým pracovníkom fakulty za aktívny prístup pri realizácii akcie a všetkým

Víťazom a účastníkom súťaže Strojárska olympiáda 2009 zaspievala Dominika Mirgová.

partnerom projektu, ktorí pomohli svojim darmi tak, aby Strojníckej fakulte STU nevznikli žiadne náklady na realizovanie akcie.

Marian Králik
prodekan SJF STU

ÚM Pred rokom vznikol Ústav manažmentu STU

Ústav manažmentu STU bol zriadený 28. februára 2008 príkazom rektora STU č. 1/2008 z 21. 2. 2008. Jeho sídlom je Mýtna ul. 6, 812 43 Bratislava, jeho anglický názov znie: Institute of Management of the Slovak University of Technology.

Zriadenie ústavu bolo dôsledkom nevyhovujúcej organizácie pedagogickej a vedecko-výskumnej činnosti na katedrách ekonomického a manažérskeho zamerania z hľadiska zmien, ktoré nastali po roku 2003, a to najmä v dôsledku spustenia Bolonského procesu. V rámci jednotlivých fakúlt bola organizačne začlenená aj výučba predmetov z ekonomiky, manažmentu a plánovania. Výučba uvedených predmetov bola zabezpečovaná spravidla katedrami/ústavmi špecializovanými v oblasti výučby ekonomiky, manažmentu a plánovania na jednotlivých fakultách.

Ústav manažmentu STU vznikol spojením vybraných pracovísk STU, z ktorých vznikli nasledovné oddelenia:

- oddelenie ekonomiky a riadenia stavebníctva
- oddelenie priestorového plánovania a manažmentu
- oddelenie manažmentu chemických a potravinárskych technológií
- oddelenie ekonomiky a manažmentu podnikania

Ústav manažmentu STU pedagogicky pôsobí v nasledujúcich študijných programoch:

bakalárske štúdium (Bc.):

priestorové plánovanie a manažment

inžinierske štúdium (Ing.):

ekonomika a riadenie stavebníctva

manažérstvo potravinárskych a chemických technológií

priestorové plánovanie a manažment

doktorandské štúdium (PhD.):
odvetvové a prierezové ekonomiky
priestorové plánovanie

Po úspešnom ukončení komplexnej akreditácie študenti uvedených študijných programov budú študentmi celouniverzitného ústavu. Výučbu odborných predmetov zabezpečuje 40 pedagogických pracovníkov jednotlivých oddelení Ústavu manažmentu STU.

Ústav manažmentu má záujem rozšíriť ponuku študijných programov o bakalársky študijný program venovaný problematike manažmentu, vyučovaný v cudzom jazyku a určený pre zahraničných študentov.

Prínos ústavu z hľadiska jeho celouniverzitného pôsobenia spočíva predovšetkým v:

- zabezpečovaní vedeckovýskumnej a pedagogickej činnosti v oblasti manažmentu a plánovania v spolupráci s fakultami a ostatnými pracoviskami STU, domácimi a zahraničnými univerzitami a inými vedeckovýskumnými a akademickými pracoviskami;
- garantovaní študijných programov a zabezpečovaní integrácie kapacít STU vo vzdelávaní v študijných programoch v oblasti manažmentu a v oblasti plánovania ako prierezových, interdisciplinárnych študijných programov s charakterom celouniverzitných študijných programov;
- garantovaní špecifických predmetov a modulov výučby v oblasti pôsobenia ústavu integrovaných do výučby v rámci študijných programov garantovaných na fakultách STU v rámci všetkých stupňov štúdia;

- otváraní možností širšej vnútrouniverzitnej mobility študentov, pedagógov a vedeckovýskumných pracovníkov so zameraním na problematiku manažmentu a plánovania;
- podpore študentov v oblasti doktorandského štúdia, ktorí majú záujem o Eurodoktorát (kde sa predpokladá, že doktorand bude vedený aj ďalším školiteľom z inej krajiny Európskej únie).

Pracovníci ústavu aktívne pôsobia vo výskumnej a vedeckej činnosti, ktorá predstavuje pozitívny prínos v rámci celouniverzitného hodnotenia tejto oblasti. Je realizovaná prostredníctvom 13 domácich projektov, ale najmä medzinárodných projektov, ktorých je 7, ako napr.: SOCRATES EREC, SOCRATES ERASMUS, INTERREG LENNE, LEONARDO da VINCI, SUREFIT a iných. Niekoľkoročnú tradíciu majú predovšetkým bilaterálne vzťahy s Francúzskom, Holandskom, Chorvátskom, Čiernou Horou, Poľskom.

Významným úspechom, ktorý prekračuje hranice univerzity bolo získanie Centra excelentnosti, na základe profesionálne pripraveného projektu Centrum pre rozvoj sídelnej infraštruktúry znalostnej ekonomiky „SPECTRA“, na ktorom sa podieľal kolektív spracovateľov, v ktorom boli významnou mierou zastúpení práve členovia nášho ústavu.

Náš ústav má zatiaľ len ročnú históriu, ale má už aj vlastný časopis FOR-UM, ktorý je umiestnený na webovej stránke ústavu a môžete sa v ňom dozvedieť bližšie o dianí na ústave, jeho aktivitách, personálnom obsadení, cieľoch, vízií a pod. Jeho druhé číslo vyjde koncom marca.

Daniela Špirková, ÚM STU

ÚM Medzinárodný úspech študentov ÚM STU

Jednou z priorít ÚM STU je podpora študentov a výchova mladých vedeckých pracovníkov v rámci doktorandského štúdia, ktorí sa aktívne zúčastňujú významných zahraničných projektov.

Zameraním medzinárodného projektu Socrates EREC (European Real Estate Challenge), ktorého sa za Slovensko úspešne zúčastňujú študenti študijného odboru ekonomika a riadenie stavebníctva

Bratislavský tím zvíťazil na súťaži EREC 2008 v Berlíne – Riku Räisänen, Manuel Käsbauer, Omari Patterson, Bartłomiej Farażek, Frank Van der Burg, Louise Swinden, Deirdre Woods, Andrej Adamuščin – vedúci tímu, doktorand ÚM STU.

tva (ERS), je výber najvhodnejších administratívnych priestorov pre fiktívnu americkú firmu, ktorá zvažuje premiestnenie svojho sídla do Európy. Ďalšími účastníkmi projektu sú študenti študujúci na univerzitách v Dánsku, Holandsku, Slovinsku, Nemecku, Poľsku, Veľkej Británii, Írsku a USA. Na súťaži EREC 2009 bolo vytvorených 10 tímov (Amsterdam, Bratislava, Budapešť, Kodaň, Frankfurt, Krakov, Praha, Viedeň, Varšava, Mníchov), do ktorých boli rozdelení študenti z 10 univerzít, pričom 9 univerzít zastupovalo Európsku úniu a 1 univerzita bola zo Spojených štátov amerických. V rámci projektu je organizovaná každoročne súťaž jednotlivých tímov. Slovenský tím v Berlíne tento rok reprezentovali Peter Jurišin – ERS, Filip Kubran – realizácia stavieb a Ignas Vosylius – zahraničný študent (Litva) študijného odboru ERS. Študentov na súťaž pripravoval Ing. Andrej Adamuščin, ktorý je doktorandom študijného odboru odvetvové a prierezové ekonomiky.

Slovenský tím na súťaži *The European Real Estate Challenge 2009* v Berlíne (z ľavej strany – Ignas Vosylius, Bc. Filip Kubran, Bc. Peter Jurišin a Ing. Andrej Adamuščin).

Vítazom súťaže EREC 2009 sa stala Praha. Z našich študentov sa najlepšie umiestnil Ignas Vosylius, ktorý so svojím „Amsterdam“ tímom skončil na druhom mieste.

V minulom roku EREC 2008 vyhral práve bratislavský tím, ktorý reprezentoval naše hlavné mesto pod vedením Ing. Andreja Adamuščina.

Daniela Špirková, ÚM STU

FA Pracovná návšteva bakalárov FA STU na Spiši

Tri tímy, tri zadania, jeden týždeň

V minulom roku sme už po druhýkrát pracovne navštívili Spiš, tento raz (po Spišskom Štiavniku) malú obec Betlanovce, nachádzajúcu sa pri vstupe do Slovenského raja. Okrem príjemného prostredia v lone podtatranskej prírody Betlanovce ponúkajú zaujímavé architektonické dedičstvo v podobe gotického kostolíka a troch kaštieľov – renesančného, barokového a klasicistického, ktoré sú ukážkou ojedinelej autentickej urbanistickej situácie na Slovensku. Nedostatočná informovanosť verejnosti nedovoľuje obci naplno využiť svoj potenciál, čo sa rozhodla zmeniť jej súčasná starostka Beáta Kopčáková. So žiadosťou o pomoc sa obrátila na Ing. Alicu Chovanú (doktorandku na FA STU), ktorá nás po skúsenostiach z minulého roka oslovila...

Po ubytovaní v miestnom kultúrnom dome nás starostka oboznámila so zadaniami. Práca sa mohla začať. A tak, rozdelení do troch tímov pod pedagogickým vedením Ing. arch. Beaty Polomovej, PhD., sme navrhovali nové obecné centrum,

športový areál a revitalizáciu kaštieľa v blízkej obci Spišský Hrušov.

Začali sme obhliadkou v teréne. Obce nám poskytli grafické podklady, ktoré bolo nutné doplniť vlastnými meraniami

a zisteniami. Väčšinu času sme potom strávili v „hlavnom stane“ obklopení kilometrami duplexu a množstvom výpočtovej techniky, ktorej elektrifikáciu zabezpečil Ing. Jaroslav Španko, pravidelný účastník spišských stretnutí.

Aj takto nám bolo...

V pracovnom nasadení.

Nové obecné centrum v Betlanovciach by malo stáť v strede obce v blízkosti pamiatkových objektov – kaštieľov a kostola. Takáto významná poloha bola značnou výzvou pre architektonické riešenie. Pre ojedinelosť slohov sme namiesto tradičného výrazu zvolili novú, ale kontextuálnu architektúru, ktorá uzatvára jedinečnosť tohto miesta. Návrh zahŕňa aj neobvyklú kombináciu prevádzok, ktoré si obec vyžiadala: internetovú kaviareň a obecné infocentrum, klubovňu, knižnicu a požiarňu so súšiarňou hadíc.

Na dosiaľ nevyužitej ploche za kultúrnym domom chcela obec vytvoriť športový areál venovaný pamiatke Jaroslava Kozáka, slávneho bedmintonistu z Betlanoviec. Vytvorili sme zastavovací plán a návrh budov pre športové aktivity, ktoré sme rozšírili o kultúrno-spoločenské priestory. Vznikol kontrolovaný priestor v nadväznosti na kultúrny dom s viacúčelovým ihriskom, pódium pre kultúrne aktivity, hospodárskym zázemím, šatňami, posilňovňou, ping-pongom, požičovňou bicyklov a priestormi pre údržbu areálu. Návrh zahŕňa vyriešenie „otočiska“ pre autobusy a parkovanie osobných automobilov.

Súčasnou zadania pre obec Betlanovce bol aj dizajn mestského mobiliáru a nových autobusových zastávok.

Po dobre vykonanej práci...

Kaštieľ v Spišskom Hrušove je národnou kultúrnou pamiatkou. Dnes slúži ako sídlo obecného úradu a miestnej knižnice. V návrhu je predložené overenie funkčného využitia kaštieľa na spoločenské a podnikateľské účely s možnosťou jeho prevádzkovania obcou alebo iným subjektom. Funkčná náplň zohľadňuje aktuálnu situáciu v lokalite a využíva kultúrno-historický potenciál kaštieľa s heslom: „Žaži si svoj Spiš!“. Navrhli sme objekt využiť na ubytovacie a vzdelávacie aktivity s cieľom:

- prilákať turistov poskytnutím ubytovania a ponukou voľnočasových a vzdelávacích aktivít a tiež ponukou oboznámiť sa s autentickými

zvyklosťami v kraji, napr. „pálenie trunku“ (v blízkosti obce stojí komín niekdajšej pálenice),

- využívať objekt celoročne: prenájom na firemné akcie, letné tábory, semináre, tvorivé dielne, výtvarné semináre pre umelecké vysoké školy a pod.,

- zapojiť obyvateľov dediny do života kaštieľa: ponúknuť ho pre využívanie priestorov na športové aktivity a na druhej strane dať možnosť zapojiť sa do podporných podnikateľských služieb k prevádzkam v kaštieli.

Konzultácie so starostami oboch obcí boli dobrým predpokladom naplnenia ich požiada-

viek. Či sa už budú návrhy realizovať alebo nie, zostane nám dobrý pocit z práce v prospech rozvoja spišského regiónu cestou budúcich architektov. Práca nám umožnila priblížiť sa k reálnej situácii, komunikovať so samosprávou, precvičiť si schopnosti bakalárov – architektov, hlbšie spoznať Spiš – jeho život (krásu aj strasti), prírodu a architektúru. Zároveň sa utužili vzťahy v kolektíve a zabavili sme sa. Návrhy boli obcami prijaté a veľmi nás potešila výzva na možné pokračovanie začatej práce.

Vladimír Schmidt
študent FA STU

S v F Deň otvorených dverí na Stavebnej fakulte

Viac ako 400 študentov stredných škôl, ich rodičov a profesorov sa zúčastnilo Dňa otvorených dverí na Stavebnej fakulte STU.

V utorok, 10. februára 2009 mladí ľudia z blízokých i vzdialenejších miest Slovenska (z Bratislavy, Trnavy, Považskej Bystrice, Prievidze, Partizánskeho, Banskej Bystrice, Hurbanova, Zvolena a malá skupinka študentov zo zahraničia) k nám „merali“ cestu, aby získali viac informácií

„z prvej ruky“ o prijímacom konaní na bakalárske štúdium.

V úvodnom príhovore dekan fakulty prof. Ing. Alojz Kopáčik, PhD., srdečne privítal prítomných a priblížil študentom súčasné postavenie Stavebnej fakulty v kontexte vysokých škôl v celoslovenskom, ale aj celoeurópskom pôsobení. Prodekan pre vzťahy s verejnosťou prof. Ing. Jozef Oláh, PhD., všetkým priblížil históriu Stavebnej fakulty

STU a vzácne oslavy – 70 rokov SvF. O systéme štúdiá na fakulte, ako aj o ponúkaných akreditovaných študijných programoch informoval študentov prodekan pre pedagogickú činnosť doc. Ing. Stanislav Unčík, PhD. Viac informácií o obsahu prijímacích pohovorov z požadovaných predmetov zas študenti získali od zástupcov katedri: matematiky a deskriptívnej geometrie – doc. RNDr. K. Trokanovej, PhD., a doc. RNDr. A. Handlovičovej, PhD., fyziky – doc. Ing. J. Veselského, PhD., a katedry humanitných vied JUDr. J. Galniaka. O spôsobe pridelovania ubytovania v študentských domovoch prijatým poslucháčom informovala Bc. M. Matejková z pedagogického oddelenia Študentského cechu stavbárov Stavebnej fakulty STU v Bratislave.

Vďaka profesionálnej spolupráci pracovníkov referátu pre vzťahy s verejnosťou s vedením stredných odborných škôl, ako aj gymnázií na Slovensku, sa pod vedením prodekana Jozefa Oláha podarilo zorganizovať

ďalšie plnohodnotné stretnutie, užitočné pre obe strany.

Záverom možno už len zreprodukovať želanie, ktoré vyslovil dekan Stavebnej fakulty STU prof. Ing. Alojz Kopáčik, PhD.: "Bol by

som rád, keby sme sa v tomto zložení zišli aj na imatrikulácii."

Valéria Kocianová
SvF STU

O čom rokovali odborári STU?

Začiatkom februára sa na FCHPT zišlo 55 delegátov zo základných odborových organizácií, aby zhodnotili svoju činnosť za minulý rok a vytýčili si ciele na rok 2009. Na konferencii UOO STU sa za vedenie STU zúčastnil prorektor M. Finka, z Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy bol prítomný podpredseda zväzu A. Kurtanský a špecialistka zväzu pre VŠ a PRO K. Zozuláková., z TU Košice prišiel predseda odborov B. Pandula. Pozvanie prijal aj predseda zamestnaneckej rady FIIT STU J. Štefanovič. Delegátov i hostí privítal dekan hostiteľskej fakulty D. Bakoš.

Ťažiskovým bodom (aj z hľadiska dĺžky) sa ukázala vyčerpávajúca správa o činnosti UOO STU, ktorú predniesol predseda výboru UOO STU V. Kovár. Podrobne sa v nej zaoberal plnením programových cieľov UOO STU v roku 2008, osobitne kolektívnou zmlouvou na rok 2009 a prehlbovaním informovanosti členov UOO STU o činnosti odborov.

Aj keď sa výbor UOO STU snaží poskytovať aktuálne informácie v elektronickom informačnom mesačníku Odborárske OKO, V. Kovár považoval za potrebné pripomenúť náročné rokovania o kolektívnej zmluve vyššieho stupňa na rok 2009 (aj s úvahami o možnom štrajku). Citoval pritom slová predsedu zväzu J. Gašperana, ktorý o vyjednávaní KZVS povedal, že „boli to tvrdé a dlhé diskusie a rokovania, kým sa dospelo k výsledkom“. Vraj „najťažšie za posledné obdobie“, potvrdil F. Palko, štátny tajomník MF SR. Najdôležitejšia odborárska aktivita roka 2008 sa teda vďaka rokovacím schopnostiam J. Gašperana predsa len skončila úspešne a priniesla všetkým zamestnancom rezortu školstva najmä:

- týždeň dovolenky nad rámec zákona (čo znamená 5 pracovných dní/rok),
- skrátenú pracovnú dobu o pol hodiny denne,
- každoročnú valorizáciu mzdových taríf (v roku 2009 je to 7, resp. 5 %).

Podrobnejšie informácie o Kolektívnej zmluve vyššieho stupňa na rok 2009 prinieslo Spektrum v čísle 5 (január).

V čase svetovej hospodárskej krízy sa ukazuje, že odborári boli nielen úspešní, keď sa im pri „štarte“ z 3 % podarilo dosiahnuť 5, resp. 7 % zvýšenie plátov od 1. 1. 2009, ale že mali aj kus šťastia, keď KZVS podpísali 15. 10. 2008 a o veľmi krátky čas na to sa situácia zmenila tak radikálne, že je otázne, či by sa rokovania skončili úspešne aj vtedy, keby sa v nich pokračovalo ešte dlhšie.

Podpísanie KZVS na rok 2009 otvorilo cestu pre kolektívne vyjednávanie aj na úrovni STU. Spolu s vedením STU, ktoré na rokovaniach reprezentoval prorektor M. Finka, sa obe strany snažili nájsť vyvážený kompromis medzi záujmami zástupcov zamestnancov a možnosťami danými finančnými zdrojmi, ktoré má vedenie STU k dispozícii. V. Kovár zvlášť ocenil korektný prístup M. Finku k hľadaniu čo najlepších podmienok pre zamestnancov univerzity. V kolektívnej zmluve na rok 2009 sa tak podarilo s vedením STU vyrokovať, že všetci zamestnanci STU majú najmä:

- možnosť čerpania dovolenky, nadpracovaného náhradného voľna, prípadne práce doma v období ku koncu kalendárneho roka so zníženým vykurovaním,
- garantovanú výšku finančnej odmeny pri životnom jubileu 50 rokov podľa počtu odpracovaných rokov na STU,
- aspoň morálne ocenenie pri ďalších životných a pracovných jubileách (viac sa nám zatiaľ vyjednať nepodarilo),
- možnosť vyplatenia odmeny za dlhodobé zastupovanie iného zamestnanca,
- možnosť vyplatenia 13. platu,
- zvýšenú náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti,
- možnosť príspevku zo sociálneho fondu na kúpeľnú, liečebnú a rehabilitačnú starostlivosť,
- možnosť poskytovania telovýchovných zariadení STU na rekondičné cvičenia,

- možnosť prehlbovania kvalifikácie na výkon práce dohodnutej v pracovnej zmluve v rozsahu najmenej piatich pracovných dní v kalendárnom roku,
  - príspevok zo sociálneho fondu:
    - na stravovanie v sume 0,35 € na jedno hlavné jedlo,
    - pri úmrtí v rodine zamestnanca STU do výšky 350 €,
    - pri pracovnej neschopnosti dlhšej ako 3 mesiace do výšky funkčného platu,
  - bezplatný odborársky informačný servis cez elektronický informačný občasník Odborárske OKO,
- matky alebo osamelí zamestnanci s deťmi*
- do 10 rokov majú možnosť čerpania neplateného voľna v období školských prázdnin za účelom ďalšej starostlivosti o deti,
  - do 15 rokov majú jeden deň plateného voľna každé tri mesiace,
- dlhoroční zamestnanci STU v pred dôchodkovom veku majú*
- zvýšenú ochranu pred prepustením z práce,
- nízkoopríjmoví zamestnanci majú*
- príspevok zo sociálneho fondu na dopravu do zamestnania a späť vo výške 50 % výdavkov,

mladé rodiny majú

- príspevok zo sociálneho fondu na sociálnu výpomoc do výšky 700 €,
- bezplatní darcovia krvi, plazmy a krvných derivátov majú*
- príspevok zo sociálneho fondu na regeneráciu po dosiahnutí každých 5 odberov vo výške 70 €.

Na záver svojho vystúpenia si V. Kovár, tak ako vlani, položil básnickú otázku: Je to dosť? A spresnil: Je toho dosť, čo silný odborový zväz pracovníkov školstva a vedy, ktorého súčasťou je aj UOO STU, zabezpečuje prostredníctvom kolektívneho vyjednávanía pre všetkých zamestnancov rezortu školstva za príspevia (i finančného) členov odborov? A poradil delegátom, aby túto otázku položili svojim spolupracovníkom – nečlenom odborov.

Miloslav Štubjer

podpredseda výboru UOO STU

ŠTUDENTSKÉ OKIENKO Tak, a dočkali sme sa

Pre nás, v Trnave je najväčšou a najhonosnejšou oslavou študentstva slávnosť s názvom Beáňa MTF. Je to spoločenská udalosť – ples, pri príležitosti ktorej sa do cechu študentského prijímajú noví členovia – prváci.

Beáňa Trnavčanov majú dlhoročnú tradíciu a zaužívaný novembrový termín konania. Tento akademický rok 2008/2009 si však študenti, a medzi nimi aj prváci, pre ktorých je táto akcia v prvom rade určená, museli na náš tradičný ples počkať až do februára.

Dlho očakávaná beáňa technikov sa uskutočnila 21. februára 2009 v netradičných priestoroch Mestskej športovej haly v Trnave. Nové priestory dodali akcii pompéznosť a honosnú atmosféru, na ktorú sme v predchádzajúcom areáli neboli zvyknutí. Treba skonštatovať, že akcia sa vcelku vydarila. Účinkujúcimi v programe boli „hviezdy“ ako kapela Nocadeň a Adam Ďurica s kapelou. Moderátorskými esami sa stali, nám už známi Chyno a Katka, ktorí túto úlohu ako vždy zvládli bravúrne.

Z vydarenej akcie sa tešili nie len študenti, ale aj niektorí členovia vedenia a pedagógovia. Naša beáňa je obľúbená a žiadaná, o čom svedčia na 100 % vypredané lístky, hromady absolventov, ktorí si nenechajú túto akciu ujsť a zábava ktorá končí až v skorých ranných hodinách.

Je treba zložiť poklonu Študentskému parlamentu MTF a konkrétne vysokoškolskému klubu AMOS, za zorganizovanie tohtoročnej Beánie MTF. Držím palce do budúceho roku, a študentom prajem veľa úspechov v štúdiu.

Eva Zibrinová

študentka MTF STU

PO UZÁVIERKE **Stretnutie akademickej obce na MTF**

Dňa 14. 1. 2009 sa uskutočnilo stretnutie zamestnancov MTF STU, priateľov, priaznivcov a sponzorov fakulty.

Dekan fakulty prof. Dr. Ing. Oliver Moravčík a predseda Akademického senátu MTF STU doc. Ing. Peter Schreiber, PhD., pozdravili vzácných zahraničných i domácich hostí a zamestnancov fakulty. Stretnutie sa nieslo v netradičnej, no veľmi príjemnej atmosfére. Po príhovoroch vedúcich predstaviteľov fakulty pozdravil prítomných prorektor STU prof. Ing. František Janíček, PhD. Program pokračoval zaujímavou prednáškou Ing. Milana Petráša, CSc. na tému „Prečo nie sme najstaršou technickou univerzitou“. Záver programu patril vystúpeniu vokálnej skupiny Fragile pod vedením Branislava Kostku. Príjemný večer sprevádzala ľudová hudba folklórneho súboru Trnavčan.

Z príhovoru dekana MTF prof. Dr. Ing. Moravčíka:

„...Je mi ctou privítať na akademickej pôde fakulty našich vzácných hostí, ktorí preukázali v uplynulom roku priazeň a podporu fakulte, bez ktorých by naša dnešná bilancia určite nebola taká úspešná a naše vyhliadky do začínajúceho sa roka také konkrétne a sľubné.

- MTF STU sa stala oceneným finalistom v súťaži o Národnú cenu za kvalitu SR a zástupcovia fakulty prebrali z rúk prezidenta SR pána Ivana Gašparoviča toto vysoké ocenenie, ktoré zaväzuje aj do budúcnosti. Našich konkurentov sme porazili o viac ako 40 percent v bodovom vyjadrení,
- v tvrdých podmienkach spoločného európskeho výskumného priestoru sme sa stali účastníkmi dvoch projektov 7. rámcového programu,
- úspešne sme usporiadali na pôde fakulty 19. svetové sympóziu DAAAM s viac ako 500 účastníkmi z piatich kontinentov,
- podali sme 4 veľké projekty, v celkovej hodnote viac ako 6,6 milióna € (200 miliónov SKK), z toho 3 v rámci výzvy na budovanie excelentných pracovísk a v štvrtom projekte rozvoja univerzít figurujeme v spoločnom projekte STU čiastkou 2,6 milióna € (80 miliónov SKK).

Sme pracoviskom, ktoré bude už v najbližšej budúcnosti budovať dve centrálne

excelencie – dva z troch podaných projektov boli úspešné. V rámci STU – 6 schválených centier excelencie (ako fakulta máme celú jednu tretinu úspešných projektov) – budeme budovať centrum excelencie v oblasti materiálových vied a v technológiách obrábania. Na Slovensku bolo celkovo schválených 45 projektov v tejto kategórii.

Ubezpečujem Vás, že pre výzvy v roku 2009 a taktiež rokov ďalších máme pripravené nové projekty nie len v úrovni prvých úvah, sú definované ciele projektov a nominované tímy na ich prípravu a neskoršiu realizáciu. Určite nás neodradia ani prípadné prekážky či čiastkové neúspechy.

Projekt SLOVAKION – iónové a plazmové centrum dostalo v týchto dňoch prvé jasné kontúry. Vlastnime vyhotovenú stavebnú dokumentáciu, ktorú bezodkladne postupujeme na schvaľovacie pokračovanie s cieľom získať stavebné povolenie v prvom polroku 2009.

Pracovná skupina Akreditačnej komisie SR, ktorá začala s intenzívnou komplexnou akreditáciu univerzity a tiež našej fakulty na báze vo februári 2008 odovzdaného akreditačného spisu na doterajších stretnutiach s vedením fakulty a so študentmi nevyslovila žiadne závažné výhrady či pochybnosti k našej vysoko pozitívnej a optimistickej samoevaluácii. Chceme aktívne prispieť k zaradeniu Slovenskej technickej univerzity do najvyššieho rangu slovenských univerzít a stať sa aj fakultou s týmto predikátom. Výsledky komplexnej akreditácie našej univerzity a taktiež fakulty majú byť známe už na budúci mesiac.

Výsledky agentúry ARRA za rok 2007 potvrdili našu pozíciu z predchádzajúceho roku, aj keď sme získali o 5 bodov viac

v celkovom hodnotení medzi technickými fakultami ako v roku 2006.

Vedenie fakulty mohlo v uplynulom semestri znížiť pedagogický týždenný úväzok vo všetkých učiteľských kategóriách o jednu hodinu týždenne. Súčasne v jarnom semestri 2008/2009 začíname testovať jednotný, nový a transparentný systém vedeckovýskumných výsledkov našich učiteľov a výskumníkov. Je založený na všeobecných kritériách, ktoré berú do úvahy nielen ratingové a rankingové agentúry, ale i naše ministerstvo pri výpočte dotačných prostriedkov pre jednotlivé fakulty a univerzity.

V mzdovej oblasti sme pokračovali na jednej strane v diferenciacii plátov medzi jednotlivými skupinami zamestnancov a tiež vo vnútri skupín, a na strane druhej v plošnom zvyšovaní plátov všetkým zamestnancom. Za posledné dva kalendárne roky sme dokázali percentuálne zvýšiť platy našich zamestnancov nasledovne:

	2006	2008
profesori	100	139
docenti	100	152
OA	100	134
lektori	100	114
veda	100	136
ostatní	100	123

Pojem kultúra prostredia, ktoré je nám a našim študentom dennodenne minimálne na 8 hodín pracoviskom, začína nadobúdať nové a jasné kontúry. Bolo ukončené sťahovanie pracovísk a osôb medzi jednotlivými pavilónmi, v uplynulom roku sme vykonali stavebné rekonštrukcie v oblasti sociálnych zariadení, dokončili sme uzavretie našich objektov s kon-

trolovaným prístupom. Sme hrdí, že mimo-riadnou aktivitou pracovníkov ústavu profesora Baloga bolo možné integrovať priestredky z troch zdrojov a hmatateľne rekultivovať bývalú botanickú záhradu. Ani nové parkovisko na Bottovej ulici vrátane odvodnenia a osvetlenia nemôže na seba neupozorniť.

Informačné systémy sa stali neoddeliteľnou súčasťou nášho života na pracoviskách. Pracujeme na ich zdokonaľovaní, integrácii a na tom, aby sme sa nestali ich otrokmi. Mám dojem, že celkovo sa zlepšuje náš vzťah k študentom aj vďaka transparentnosti, ktorú si akademický informačný systém vynútil svojim plošným používaním. Informácie, ktoré všetky naše informačné systémy poskytujú svojim používateľom, sú v dnešnej dobe nevyhnutné pre úspešný chod fakulty.

Spolupráca so zahraničím nám aj v uplynulom roku zabezpečila vybavenie pracovísk vo výške takmer 200 000 € (6 000 000 miliónov SKK). Naďalej sa opierame o tradičných partnerov v Nemecku (FZD, IFW), v Rakúsku (Boehler) a Belgicku (Beakert), s ktorými máme bilaterálne vedecko-výskumné dohody, aby som menoval aspoň najdôležitejších partnerov z mimouniverzitného sektoru. K partnerom fakulty pribudli tento rok nové inštitúcie aj v Kórejskej republike Japonsku a na Kube.

Fakulta sa našim spoločným pričinením mení zvonku i zvnútra. Je len na nás, akým tempom a v akej kvalite. Ani v budúcnosti sa nemienime porovnávať so slabšími, výzvov pre nás musia byť najlepšie. A to v každej oblasti. Máme pred sebou víziu modernej výskumnej fakulty v kampuse na Bottovej ulici, s rekonštruovanými a ďalšími úplne novými 3 – 4 modernými objektmi, s najmodernejším vybavením pre vedu a výskum a s polovičným počtom študentov v porovnaní s dnešným stavom alebo dvojnásobným počtom vysokoškolských učiteľov a výskumníkov. Táto vízia nie je nereálna. Financie EÚ ešte minimálne 4 – 5 rokov budú k dispozícii z výziev nášho ministerstva.

K tomu musíme mať v zásobe dostatok dobrých projektov. Tu pôjde o stavebné projekty a našu stavebnú pripravenosť. Na webových stránkach bola koncom leta zverejnená štúdia rekonštrukcie našich objektov na Bottovej a Rázusovej ulici. Vedenie fakulty rozhodlo na základe zverejnenej štúdie vypracovať územné plány pre naše zastavané i nezastavané plochy a následne pristúpiť k vypracovaniu stavebnej dokumentácie jednotlivých objektov.

A ako vyzerajú naše hlavné úlohy v roku 2009? Aj tento rok budeme v januári aktualizovať hlavné úlohy, ale, pevne verím, už „univerzitnej a výskumnej“ fakulty. Z nich by

som pri dnešnej príležitosti menoval aspoň niektoré:

- ako ďalej imatrikulovať na fakultu,
- ako znížiť vysoký podiel študentov na prvom stupni, ktorí opúšťajú fakultu,
- ako dokážeme do septembra 2009 aplikovať výsledky komplexnej akreditácie v oblasti realizácie nových študijných programov,
- ako získať, udržať a úspešne ukončiť doktorandov, ako úspešným študentom doktorandského štúdia pomôžeme finančne,
- ako zabezpečiť kvalitný kariérny rast našich vysokoškolských učiteliek a učiteľov – musíme realizovať úspešné habilitácie a inaugurácie podľa sprísnených kritérií,
- ako sa vysporiadať so stále veľkým podielom odborných asistentov so základným vysokoškolským vzdelaním, ako ich prinútime úspešne absolvovať doktorandské štúdium
- ako úspešne pripraviť už v tomto roku spoločný svetový kongres SEFI-IGIP, naplánovaný na rok 2010, na ktorom sa očakáva viac ako 600 účastníkov zo všetkých kontinentov.

Kvetoslava Rešetová
MTF STU

Bratislava (ne)známa Čriepky z histórie Bratislavy

Roland či Maximilián

Na našej ďalšej prechádzke mestom ostávame opäť na Hlavnom námestí. Teraz sa na dlhšiu chvíľu zastavíme pri najstaršej renesančnej fontáne v našom meste. Obyvatelia mesta ju poznajú ako Rolandovu fontánu, pretože na vrchole fontány stojí kamenná postava muža odetá v rytierskom brnení. Časť historikov však sochu rytiera považuje za cisára Maximiliána, a tak sa vynára otázka: Rolandova alebo Maximiliánova fontána? Postava rytiera Rolanda v pancieri sa objavuje vo výtvarných dielach od stredoveku, a pretože symbolizoval mestské práva, jeho sochy sa umiestňovali na trhoviskách. Zobrazovali ho s obnaženou hlavou a vyťaseným mečom.

Ospravedlnenie čitateľom:

V minulom čísle Spektra sa do textu dostal nesprávny rok povodne, ktorá je vyznačená na veži starej radnice. Správne malo byť uvedené 1850 a nie 1805. Čitateľom sa autorka ospravedľuje.

Vznik našej fontány sa viaže k prvej korunovácii uhorského kráľa v našom meste. Píše sa rok 1563 a chorľavý panovník Ferdinand I. chce zabezpečiť nástupníctvo na uhorský trón svojmu synovi Maximiliánovi II., ešte počas svojho života. Zvolá do Prešporoku (tak sa vtedy nazývala Bratislava) uhorský snem, aby stanovil dátum korunovácie a aby sa mesto mohlo pripraviť nielen na slávnostnú korunováciu, ale aj na nevídaný počet hostí zo všetkých krajín patriacich pod vládu Habsburgovcov. Táto korunovacia sa stala prvou, ktorú zažilo slobodné kráľovské a korunovačné mesto Prešporok. Počas nasledujúcich 267 rokov tu korunovali 11 panovníkov a 8 kráľovských manželiek. Pri každej korunovácii sa našli očití svedkovia, ktorí zaznamenali celý priebeh slávností. Z týchto zdrojov sa dozvedáme nielen o nádhere celého obradu korunovácie, ale aj o nešťasti, ktoré v spomínanom roku mesto zažilo.

Ku korunováciám neodmysliteľne patrili aj rytierske turnaje. Nebolo to inak ani 12. septembra 1563, keď vrcholili slávnosti pri príležitosti korunovácie nielen Maximiliána, ale aj jeho manželky Márie. Množstvo návštevníkov nebolo možné ubytovať v hradbami chránenom meste, a tak v záhradách za hradbami boli vybudova-

Maximilián držiaci erb Uhorska. Pod ním erb Bratislavy, na podstavci latinský nápis.

né rozsiahle tábory. Rytieri nemali za úlohu dobýjať kamenný hrad týčiaci sa nad mestom, ale neďaleko jedného takéhoto tábora postavili drevený hrad a jeho dobytie malo byť súčasťou renesančných hier. Ich veselie narušila tragická udalosť a s ňou spojené obeť na životoch. Neopatrnosťou talianskeho vojaka zabezpečujúceho ohňostroj vypukol požiar, drevený hrad začal

foto: I. Páleník

horieť a v jeho plameňoch zahynulo niekoľko ľudí, mnohí ďalší umreli neskôr na popáleniny. Hasenie bolo pre nedostatok vody veľmi pomalé a nedostatočné.

Cisár Maximilián II. po tejto smutnej udalosti dal príkaz postaviť fontánu na hlavnom bratislavskom námestí. Nebol to prvý zdroj vody na najväčšom námestí a trhovisku v Prešporoku, od pradávna sa tu nachádzala studňa a v prvej polovici 16. storočia aj veľká drevená nádrž, z ktorej čerpali vodu v prípade požiarov. Matej Bel, významný učenec 18. storočia, vo svojom historicko-geografickom diele (*Notitia Hungariae novae historico-geographica*), v časti, kde

Postavičky chlapcov s delfínmi.

opisuje Bratislavu uvádza: „Keď Maximilián po náhlom vypuknutí požiaru zistil, že mesto v takej blízkosti Dunaja trpí nedostatkom vody, pod dojmom udalosti nariadil zriadiť po meste fontánu a do nich zaviesť po celý rok tečúcu vodu, čím poskytol mestu v nešťastí pomoc. Úrady, povzbudené takouto priazňou nového kráľa, ba aj jeho príkazom, priložili bez akéhokoľvek otáľania ruku k dielu. A nebolo ťažké zvieť vodu z plných

prameňov stekajúcich z vyššie položených údolí vínorodých vrškov. Veľa času i nákladov stáli však podzemné vodovody, ktoré bolo treba zo vzdialenosti viac než dvetisíc dvojkrokov zaviesť na námestie. Vodu zvädzajú z dvoch prameňov. Východný dostal meno podľa sv. Jakuba, druhý, ktorý vedie na západ, podľa sv. Tomáša.“

Autorom fontány je Ondrej Luttringer, kamenár z blízkeho rakúskeho Deutsch Altenburgu a podľa nápisov fontánu dokončili v roku 1572. Fontána má dve nádrže a vo vrchole na hranolovitom drieku s nápisovými tabuľkami stojí postava rytiera. Ako sme spomínali, rytiera Rolanda zobrazovali s obnaženou hlavou a vytaženým mečom, čo však socha na fontáne nemá. Aj ďalšie skutočnosti oprávňujú predpokladať, že na vrchole stojí socha cisára Maximiliána. Bol objednávateľom fontány, na štíte je erb jeho kráľovstva a nápisy sú zdravicou cisárovi a jeho žene.

Latinský nápis na jednej strane hranolovitého podstavca v preklade hlása:

Najsvätejší Maximilián Emelián II., rímsky cisár, kráľ český, arcivojvoda rakúsky, korunou kráľovstva uhorského 8. septembra roku Pána 1563 v Bratislave korunovaný.

Pútnik! Keď sa osviežiš týmto prameňom, nezabudni vyprosiť pre uhorského kráľa i kráľovstvo požehnanie, pre prameň trvanie. A zdravý odíď.

Fontána sa však nezachovala v pôvodnom stave, ale je výsledkom renovácie zo začiatku 18. storočia. Zásah sa nedotkol slohového charakteru celku. K fontáne pripojili spodný driek a ďalšiu nádrž zo zrušenej fontány, ktorá stála v záhrade letného arcibiskupského paláca a strednú časť s postavami chlapcov nahradili podobnou, na ktorej chlapci držia delfíny. Pôvodné postavičky pohoršovali mestskú radu

Maskaróny – chrliče vody.

i mešťanov, pretože zobrazovali cikajúcich chlapcov. Aj napriek týmto neskorším úpravám ide o najkrajšiu renesančnú fontánu nielen v Bratislave, ale na celom Slovensku.

Viera Jančuškova, R STU

foto: Radovan Tiňo